

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.134/2012/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Budai Ilona ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a dr. Győrffy István ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (címe) alperessel szemben személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Debreceni Törvényszék 5.P.21.922/2011/9. számú ítélete ellen az alperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett és 12. sorszám alatt indokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 5 000 (ötezer) Ft másodfokú perköltséget és térítsen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban foglalt módon és határidőn belül - 48 000 (negyvennyolcezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes 2000. augusztus hó 25. és 2010. július hó 30. napja között az általános iskolát, óvodát, művelődési házat és könyvtárat magában foglaló **"b-i" "B. M." Ált. Műv.** igazgatója volt. Az alperes 1999. év szeptemberétől tanított az általános iskolában, majd 2008. augusztus hó 30. napján a közalkalmazotti jogviszonya megszüntetésre került, amivel összefüggésben a felek között rossz viszony alakult ki.

2009. január hó 20. napján az alperes az **"x"** közösségi oldalon **"B. M." "Á. I."** (**"B. M."**) névvel felhasználói oldalt létesített, amelyben olyan személyes adatokat jelölt meg a „családi állapot”, „születésnap” és „ezt csinálom, mikor dolgozom” rovatokban, amelyekből egyértelműen a felperes személyére lehetett következtetni. 2010. év októberéig a felhasználó 497 ismerőssel létesített kapcsolatot, közöttük az általános iskola dolgozóival és tanulóival.

2010. október hó 2. napján az alperes a felhasználói oldalon valamennyi bejelölt ismerőse részére a következő tartalmú üzenetet küldte el:

„AMIRŐL NEM LEHET BESZÉLNI, HALLGATNI KELL v.gy.

Az elmúlt tíz év eredményei milliókba került kirúgások/leépítések:

- **Hné K. K.** 10 000 000 Ft

- **Sz. T-né** 2 500 000 Ft

- **K. S.** 500 000 Ft

- alperes neve 600 000 Ft (Őt ÉN csináltam ki, "**b-i**" léte)

- meg amit elloptunk, a suliban, meg a hivatalban

De úgyse érdekel ez titeket, ezért válasszátok vissza a régi testületet, meg polg.mest.-ert. Had menjen ez így tovább.

v.gy."

Az üzenetet többek között **T. B.**, a Polgármesteri Hivatal dolgozója is megkapta, aki azt 2010. október hó 5. napján megmutatta a felperesnek.

A felperes megbízatásának lejárta előtt az igazgatói állásra pályázatot írtak ki. Az első két alkalommal meghirdetett és eredménytelen maradt eljárásban csak a felek nyújtottak be pályázatot. A harmadik alkalommal már öten pályáztak, akik közül a képviselő-testület a feleken kívülálló személyét fogadta el. A felperes 2010. év szeptemberétől 2010. december hó 16. napjáig a "**B. M.**" **Ált. Műv.** igazgatóhelyettese volt, azóta pedig az általános iskolában tanít.

A felperes az "**x**" közösségi oldalon a "**B. M.**" "**Á. I.**". névvel létrehozott felhasználói felülettel kapcsolatban ismeretlen tettes ellen feljelentést tett, amelynek alapján a nyomozást a Debreceni Rendőrkapitányság Gazdaságvédelmi Alosztálya folytatta (09010/6324/2010/bü.). Ennek során úgy nyilatkozott, hogy az internetes oldal miatt őt nem érte jelentős érdeksérelem, mert a munkaviszonya nem szűnt meg, a munkatársaival és az iskolát fenntartó önkormányzati testület képviselőivel a kapcsolata jó maradt és anyagi kár sem érte. Időközben a felhasználói felületen az adatokat megváltoztatták, ott már nem az ő adatai szerepelnek.

A nyomozó hatóság megkeresésére az "**O**" **Zrt.** megadta a "**B. M.**" "**Á. I.**". felhasználó által a 2010. december hó 9. és 13. napjai között használt IP-címeit, amelyek közül egy a "**B. T**" kettő pedig a "**D**" **Kft.**.. szolgáltatásához kapcsolódott, amely utóbbi két IP-címhez tartozó ügyfél az alperes édesanyja, **Sz. S-né** volt. A tanúként kihallgatott **Sz. S-né** azt adta elő, hogy ő az "**x**" közösségi portált nem ismeri és nem is használja; s bár az előfizetés az ő nevére van, de a számítógép az alperes szobájában található. Az alperes tanúként azt vallotta, hogy az internetet főleg ő használja, ám a router nincs levédve jelszóval, ezért ahhoz bárki hozzáférhet, ám ilyet nem tapasztalt. Az "**x**" közösségi oldalon 2009. év szeptembere óta van a saját neve alatt felhasználói felülete. Tanúként hallgatták ki az önkormányzati képviselő-testület tagjait (**P. G. P.**, **P. Cs-t**, **M. M-t**, **T. M-t**, **Gy-né L. I-t**, **H. J-t** és **K. B-t**), akik elismerték, hogy tudomásuk volt a 2010. október hó 2. napi üzenetről, de ez nem befolyásolta őket a pályázatról való döntésükben.

A nyomozó hatóság az alperes számítógépét lefoglalta, majd annak szakértői vizsgálatát rendelte el. **B. M.** igazságügyi informatikai szakértő a törölt fájlok között talált egy 2009. október hó 1. napi üzenetváltást, amely negatív élel említette a felperest, valamint egy 2010. január hó 11. napi üzenetváltást, amely arról szólt, hogy az önkormányzati képviselők egy része nem akarja a felperest igazgatói pozícióban látni, ezért megnyílt az alperes előtt a lehetőség az igazgatói megbízatás betöltésére. Az egyik törölt fájl tartalmazta az alperes szakmai önéletrajzát, amelyben leírta, hogy „Tanári diplomám megszerzése után, 1999. szeptemberétől a tanári pályán tevékenykedtem 2008. augusztus 30-ig, amikor is évkezdés előtt ellehetetlenített helyzetbe hozott az... igazgatója, a felperes. A tanév kezdetére megszereztem közoktatás vezetői szakvizsgámat és felperes emiatt vetélytársat látott bennem a mostani pályázati kiírás alá került vezetői székért. Végkielégítést, felmondási időt és rövid ügyvédi levélváltást követően 9 hónap bérkülönbözetet kifizetve váltak el útjaink.” Ugyancsak a törölt fájlok között volt megtalálható egy **"x"** felhasználó adataira mutató weboldal másolata, amiből megállapítható volt annak a felhasználónak a kódja, aki a jelszó ismeretében belépett ezen a gépen, ez pedig a **"B. M." "Á. I."** nevű felhasználó volt.

A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal a magatartásával, hogy 2009. január hó 20. napján a személyes adatait felhasználva az **"x"** közösségi oldalon a **"B. M." "Á. I."** névvel felhasználói oldalt létesített. Az alperest emiatt és a 2010. október hó 2. napján elküldött üzenet miatt 500 000 Ft nem vagyoni kár megtérítésére kérte kötelezni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte annak jogalapját vitatva, mivel védekezése szerint nem ő hozta létre a kifogásolt felhasználói oldalt.

Az elsőfokú bíróság a 9. sorszám alatt meghozott ítéletében megállapította: az alperes megsértette a felperesnek a személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal a magatartásával, hogy 2009. január hó 20. napján a felperes személyes adatait felhasználva az **"x"** internetes közösségi oldalon **"B. M." "Á. I."** (**"B. M."**) névvel felhasználói oldalt létesített. Kötelezte őt, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 200 000 Ft tőkét és 22 500 Ft perköltséget, valamint térítsen meg az államnak külön felhívásra 27 000 Ft le nem rótt kereseti illetéket, amelyet meghaladóan a keresetet elutasította.

Határozatának indokolása szerint a rendelkezésre álló bizonyíték alapján megállapítható volt, hogy a **"B. M." "Á. I."** nevű felhasználói oldalt az alperes hozta létre, és azon keresztül 2010. október hó 2. napján ő küldött üzenetet valamennyi bejelölt ismerős részére. Ezt támasztotta alá, hogy a felek 2000-2008. között ugyanazon munkahelyen dolgoztak, ezért az alperesnek lehetősége volt a felperes személyes adatait megismerni. Az alperes közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetése önmagában megalapozta a munkáltatói jogkör gyakorlójával szembeni rossz viszonyt, amit a lefoglalt számítógépen fellelt szakmai önéletrajz egyértelműen bizonyított. A felhasználói oldal létesítésére pedig nem sokkal ez után került sor, az alperes egy évet meghaladó külföldi tartózkodása előtt, míg a sérelmezett üzenetet a hazaérkezését követően küldték el.

Kiemelten vette figyelembe az elsőfokú bíróság, hogy a belépéshez használt három IP-cím közül kettő a felperes édesanyjának előfizetéséhez tartozott, aki a számítógépet nem használta és ezt a közösségi portált nem ismerte. A belépéshez használt harmadik IP-címmel összefüggésben nem volt adat a felhasználó személyére, ezért ez a körülmény nem is zárta ki, hogy a belépésre az alperes részéről került sor. A nyomozás során elrendelt szakértői bizonyítás megállapította, hogy a lefoglalt számítógépen az ahhoz szükséges jelszó birtokában beléptek a **"B. M."** **"Á. I."** felhasználói oldalra, ami szintén a felhasználói oldal alperes általi létesítését támasztotta alá.

A sérelmezett üzenet elküldésekor a felek már túl voltak két eredménytelen pályázaton, és készültek a harmadikra, amely miatti szembenállásuk felerősíthette az alperes sérelmeit. Az üzenet küldője tisztában volt a felperes személyéhez köthető intézkedésekkel, és kifejezetten fontosnak tartotta az alperesre vonatkozó jogsértést, hiszen azt a szövegben kiemelte: egyedül ahhoz fűzött kommentárt és a felperesre vonatkozó „ÉN” szó ugyancsak hangsúlyozásra került a nagybetűk használatával.

Az alperes nem hivatkozhatott eredménnyel arra, hogy a router nem volt jelszavas védelemmel ellátva, mert a társasház többi lakója nem dolgozott a **"B. M."** Iskolában, így nekik nem volt indítékuk a felhasználói oldal létesítésére, továbbá az alperes nem is tapasztalt arra utaló gyanús körülményt, hogy kívülről az internetre csatlakoztak volna (holott erre az előző látogatottság alapján következtetni lehet).

Ezek a körülmények összességükben egyértelműen arra utaltak, hogy a perbeli felhasználói oldalt az alperes hozta létre a felperesre utaló személyes adatok megadásával, és ő küldte el 2010. október hó 2. napján a sérelmezett üzenetet valamennyi bejelölt felhasználó részére.

A személyes adatok védelméhez való jog alapvető emberi jog. E jogosultság tartalma, hogy mindenki maga rendelkezik személyes adatainak feltárásáról és felhasználásáról. Személyes adatot felhasználni - a törvényi kivételektől eltekintve - csak az érintett beleegyezésével szabad. Olyan felhasználói oldal létrehozása, amely a felperes születési adatait, a munkakörére vonatkozó leírást és a munkahelyét tartalmazta, ezáltal egyértelműen a felperes személyére lehetett következtetni, alkalmas a személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jog megsértésére, ezért ennek megtörténtét az elsőfokú bíróság a Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján megállapította.

A felperes további személyiségi jogsértés megállapítását nem kérte, azokra csak a nem vagyoni kártérítés indokaiként hivatkozott. A becsület a személy társadalmi megítélése. Amikor a személyre vonatkozó, értékelést hordozó magatartás torz, következtetlen kifejezésmódban nyilvánul meg, az érintettre nézve nyilvánvalóan sérelmes. A becsület megsértésére alkalmas továbbá az az értékelés és vélemény, amelyet nem a társadalmi rendeltetésével összhangban gyakorolnak, amelynek során nem a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően járnak el. Ezekben az esetekben a véleménynyilvánítás az értékítélet alapjául szolgáló körülmények olyan önkényes, logikai szabályokkal ellentétes rendszerezésén, válogatásán alapul, olyan mértékben sérti az

ítéletalkotás általánosan elfogadott szabályait, hogy azokat senki nem köteles túrni. Az emberi méltóság megkülönböztetés nélkül minden embert megillet, és senki nem köteles eltérni az olyan magatartást, ami összeegyeztethetetlen az ember, mint elismert érték sérthetetlenségének a követelményével. A jóhírnévhez fűződő jogosultság alapján mindenki igényt tarthat arra, hogy a mások által róla kialakított értékelés olyan ismereteken alapuljon, amelyek a valóságnak megfelelnek, és sem közvetlenül, sem közvetve ne kerüljenek a személyével kapcsolatban olyan adatok közlésre, amelyek az objektív valóságtól eltérőek.

Felhasználói oldal létesítése a felperesre utaló adatokkal, majd látszólag a felperes nevében a neki tulajdonított jogsértő magatartásokat tartalmazó üzenet majd' 500 felhasználó részére történt elküldése megvalósította az emberi méltóság és a becsület sérelmét, valamint az üzenet tartalma sértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát is. A felperest ugyan nem érte jelentős érdeksérelem, ám a nem vagyoni kárpótlást megalapozó hátránynak nem kell feltétlenül elérnie ennek a szintjét. Köztudomásúnak tekinthető (Pp. 163. §-ának (3) bekezdése), hogy a személyes adatok jogosulatlan felhasználásával a magánszférába történő kirívó beavatkozás, valamint nagyobb számú személy felé annak a képzetnek a megteremtése, hogy a felperes a közösségi oldalon létrehozott felhasználói felületen keresztül önmagára bántó, lealacsonyító, lekicsinylő tartalmú közléseket tett, az élethelyzetében, lelkiállapotában olyan negatív irányú változást okozott, ami nem vagyoni kártérítéssel kompenzálható. A jelenkori értékviszonyok szerint a felperest ért személyiségi jogi sérelmek kompenzálására 200 000 Ft nem vagyoni kártérítés szükséges és egyben elégséges, ezért az elsőfokú bíróság ennek megfizetésére kötelezte az alperest, amelyet meghaladóan elutasította a keresetet.

A pertárgy értéke 500 000 Ft volt, de a Pp. 81. §-ának (2) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság mellőzte a felperesnek a perköltség és a pervesztességéhez igazodó le nem rótt kereseti illeték megfizetésére való kötelezését, míg 450 000 Ft pertárgyérték alapulvételével az alperest kötelezte a felperes javára perköltség és a pervesztességéhez igazodó le nem rótt kereseti illeték megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet részbeni megváltoztatásával a kereset teljes körű elutasítását kérte. Mivel a háromfordulós pályázat egyikében sem a felperes nyerte el az igazgatói megbízatást, ennek a második forduló után elküldött üzenet nem lehetett az oka, amint ez következett a büntetőeljárásban kihallgatott tanúk vallomásából, ezért az okozati összefüggés az alperesnek tulajdonított magatartás és a felperest ért kár között hiányzott. A nyomozás során tett nyilatkozatából következően a felperest semmilyen kár sem érte. Nem bizonyított, hogy ki hozta létre a felhasználói oldalt és ki küldte el az üzenetet, mivel az ekkor belépésre használt IP-címek nem ismertek, valamint a megkeresésre közölt három IP-címből is csak az egyik köthető hozzá. Az elsőfokú bíróság csupán feltételezésekre alapította a tényállást, ami nem lehetett a marasztalásának az alapja, ezért szükséges a kereset elutasítása.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján.

Az ítéletábra a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a kereset részbeni elutasítására vonatkozó rendelkezését, és a fellebbezést alaptalannak találta.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, abból megalapozott következtetésre jutott, aminek az indokaival is maradéktalanul egyetértett az ítéletábra, ezért csupán a fellebbezésben írtak miatt mutat rá a következőkre:

Alaptalanul állította az alperes a fellebbezésében, hogy a nyomozóhatóság megkeresésére közölt három IP-címből csupán egy köthető hozzá, mert mindkét **"D"** Kft-hez tartozó IP-cím , és) az édesanya előfizetéséhez volt kapcsolható. Ezek vonatkozásában a MAC-cím (Media Access Control) azonos volt (mindkét esetben), márpedig ez igazolja az azonos eszközről történt bejelentkezést, mivel a MAC-cím egy olyan hexadecimális számsorozat, amellyel még a gyártás során látják el a hálózati kártyákat (lásd például a wikipédia erre vonatkozó leírását). Minden eszköznek saját MAC-címe van, amely címet (címtartományokat) a szabványügyi hivatal ad ki a gyártónak, amit a gyártó fizikailag beéget vagy szoftverrel beállít az interfészben; ezáltal az azonos MAC-cím ugyanazt az eszközt jelöli. A három ismert IP-címből tehát kettő egyértelműen az alperes személyéhez köthető, míg a harmadik IP-cím nem kívülálló személyre, hanem legfeljebb más eszközre utal, de még arra sem feltétlenül, mivel köztudomásúlag léteznek olyan alkalmazások vagy akár internetes oldalak is, amelyek segítségével a tényleges IP-cím elrejthető, megváltoztatható. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján ezért egyértelműen megállapítható, hogy az alperes legalább két alkalommal bejelentkezett az inkriminált felhasználói oldalra, amihez a jelszó ismerete nélkülözhetetlen volt. Mivel ő eleve tagadta a **"B. M."** **"Á. I."** felhasználónévén való bejelentkezés megtörténtét (és ebből következően a jelszó ismeretét is), és nem hivatkozott olyan körülményre, ami szerint ő a bejelentkezéshez szükséges jelszót mástól kapta vagy akár mással megosztotta volna, értelemszerűen adódott a következtetés, hogy ezt a felhasználói oldalt ő hozta létre és oda kizárólagosan ő is jelentkezett be, tehát a sérelmezett üzenetet is csak ő küldhette el.

Tévesen hivatkozott az alperes a fellebbezésében az okozati összefüggés, mint a kártérítési felelősség megállapításához szükséges egyik konjunktív feltétel hiányára. Az alperes marasztalására ugyanis nem azért került sor, mert a felperes a harmadik kiírás alkalmával a sérelmezett üzenet miatt nem nyerte el újból az igazgató megbízást, ilyen megállapítást az elsőfokú bíróság egyáltalán nem tett. A marasztalás tényleges indoka ezzel szemben az volt, hogy az alperes közel 500 személynek küldte el a felperes becsületének, emberi méltóságának és jóhírének megsértésére alkalmas üzenetet, amellyel összefüggésben helytállóan került megállapításra, hogy az köztudomásúlag - azaz erre vonatkozó többlettényállás előadása és bizonyítása nélkül is - olyan immateriális hátrányt okozott, ami megalapozta a nem vagyoni kártérítést, aminek az összege is az okozott sérelemmel arányban, továbbá az egységes megítélés követelményének megfelelően került meghatározásra.

Annyiban helyesbíti csupán az ítélet tábla az első fokú ítélet indokolását, hogy a nem vagyoni kártérítés, mint a személyiségi jogsértés szubjektív jogkövetkezménye nem a Ptk. 84. §-ának (2) bekezdésén, hanem a 84. §-a (1) bekezdésének e) pontján alapul.

A leírtak miatt az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokai alapján - és mindössze az előbb írt helyesbítéssel - a Pp. 253. §-ának (2) és 254. §-ának (3) bekezdései szerint helyben hagyta.

Az alperes a fellebbezési eljárásban peresztes lett, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében köteles a jogi képviselővel eljáró felperes javára perköltséget fizetni, melynek összegét az ítélet tábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (3) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján határozta meg; a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul. A per tárgyi illeték-feljegyzési jogos volta (az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. §-a (1) bekezdésének f) pontja) miatt le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megtérítésére a peresztes alperes az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése értelmében irányadó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles.

Debrecen, 2012. június hó 21. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, dr. Kocsis Ottília sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő